

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **E. M.**

skazanego z art. 200 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, bez udziału stron,

w dniu 31 lipca 2024 r., zażalenia skazanego

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego

Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 23 maja 2024 r., sygn. akt IV WKK 5/24,

o odmowie przyjęcia kasacji

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ka 582/21,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 27 kwietnia 2021 r., sygn. akt III K 2245 /19,

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, wyrokiem z 27 kwietnia 2021 r. uznał E. M. za winnego popełnienia szeregu przestępstw z Rozdziału XXV Kodeksu karnego przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i z Rozdziału XXVI Kodeksu karnego przeciwko rodzinie i opiece i wymierzył mu następujące kary jednostkowe: po 6 lat kary pozbawienia wolności za dwa czyny ciągle seksualnego wykorzystania małoletniego do lat 15 (art. 200 § 1 k.k.), seksualnego wykorzystania stosunku

zależności lub krytycznego położenia małoletniego do lat 15 (art. 199 § 1 i 2 k.k.) i kazirodstwa (art. 201 k.k.); rok pozbawienia wolności za występki znęcania się nad małoletnimi dziećmi oraz żoną i skazał go na karę łączną 8 lat pozbawienia wolności i orzekł dwa środki karne z art. 41a § 1 i 2 k.k. Po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego i obrońcy, Sąd Okręgowy w Świdnicy, wyrokiem z 18 listopada 2021 r. zmienił zaskarżony wyrok pierwszoinstancyjny w ten sposób, że podwyższył wymierzone kary jednostkowe: za czyny ciągłe do 8 lat pozbawienia wolności i za czyn z art. 207 § 1 k.k. do 2 lat pozbawienia wolności a karę łączną podwyższył do 10 lat pozbawienia wolności i orzekł zakaz z art. 41 § 1a k.k.

Do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu, w dniu 23 kwietnia 2024 r. (data stempla na Biurze Podawczym) wpłynęło przekazane z Sądu Okręgowego we Wrocławiu pismo skazanego z datą 9 kwietnia 2024 r., z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania kasacyjnego. Zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Świdnicy z 23 maja 2024 r. odmówiono przyjęcia kasacji E. M. na podstawie art. 429 § 1 k.p.k., a skazany złożył do Sądu Najwyższego zażalenie na to orzeczenie wraz z wnioskiem o przywrócenie mu terminu do wykonania zaległej czynności. Jako powód nie złożenia kasacji w terminie ustawowym podał bierność obrońcy wyznaczonego mu z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przed wszystkim należy odnotować, że przebywającemu na wolności skarżącemu w dniu 22 września 2021 r. zostało dostarczone zawiadomienie o terminie rozprawy odwoławczej wraz z pouczeniem o treści art. 450 § 3 k.p.k. Skarżący nie stawiał się na rozprawę, na którą w dniu 18 listopada 2021 r. stawiała się adwokat A. S. z substytucji obrońcy z urzędu - adw. R. B. W ustawowym terminie 7 dni, w dniu 25 listopada 2021 r., obrońca złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia jemu oraz skazanemu wraz z pouczeniem E. M. o zasadach wniesienia kasacji. Nic nie stało na przeszkodzie, aby skarżący, niepozbawiony wolności, który był zawiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej, skontaktował się telefonicznie z adwokatem lub z Sądem Okręgowym w Świdnicy,

w celu powzięcia informacji o swojej sprawie wraz z pouczeniem o możliwości złożenia kasacji, czego nie uczynił, a co już na wstępie niweluje przesłankę „niedotrzymania terminu zawitego z przyczyn od strony niezależnych” i co za tym idzie przywrócenia terminu zawitego w trybie art. 126 § 1 k.p.k. Na obecnym etapie postępowania skazany złożył wniosek o wszczęcie postępowania kasacyjnego w jego sprawie w dniu 23 kwietnia 2024 r. i obecnie, po wydaniu zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji, starał się o przywrócenie mu terminu do dokonania tej czynności. Powołując się na przesłanki implikujące przywrócenie terminu do złożenia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, E. M. wskazał, że wyznaczony dla niego obrońca z urzędu dopuścił się zaniedbań, które należało ocenić jako niezależne od strony i które mogły, w jego ocenie, warunkować zastosowanie art. 126 § 1 k.p.k. Jednocześnie, domagając się przywrócenia mu terminu z art. 524 § 1 zd. pierwsze k.p.k., nie wykazał, aby adwokat rzeczywiście dopuścił się wobec niego działań niekorzystnych, które szkodziłyby jego interesowi procesowemu. Obrońca z urzędu adw. R. B. wykonał wszelkie czynności zmierzające do obrony skazanego. Z akt wynika, że był obecny podczas rozprawy odwoławczej a po zakończeniu kontroli instancyjnej złożył wniosek o uzasadnienie orzeczenia z żądaniem doręczenia go także skazanemu, co wykonane zostało 9 grudnia 2021 r.; po wydaniu wyroku drugoinstancyjnego postulował o odroczenie wykonania kary skazanemu i wstrzymanie jej wykonania oraz domagał się przerwy w karze pozbawienia wolności; uczestniczył w posiedzeniach sądu penitencjarnego oraz zbierał dokumentację o stanie zdrowia skazanego. Te czynności świadczą o tym, że nie zaniedbywał sprawy E. M. , który na obecnym etapie postępowania usiłuje obciążyć obrońcę niedotrzymaniem terminu do złożenia kasacji pomijając własne zaniechania we własnej sprawie.

W świetle przebiegu postępowania okoliczności, które legły u podstaw zażalenia, nie mogły wywołać skutku w postaci przywrócenia terminu do złożenia wniosku o uzasadnienia wyroku, gdyż nie stwierdzono, aby to uchybienie spowodowane było takim zaniechaniem bądź celowym działaniem adwokata, które wolno byłoby uznać za niezależne od strony i które warunkowałoby wszczęcie trybu z art. 126 § 1 k.p.k. Nie było też żadnych podstaw do uznania, że zarządzenie z 23 maja 2024 r., miałoby podlegać uchyleniu.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[ms]